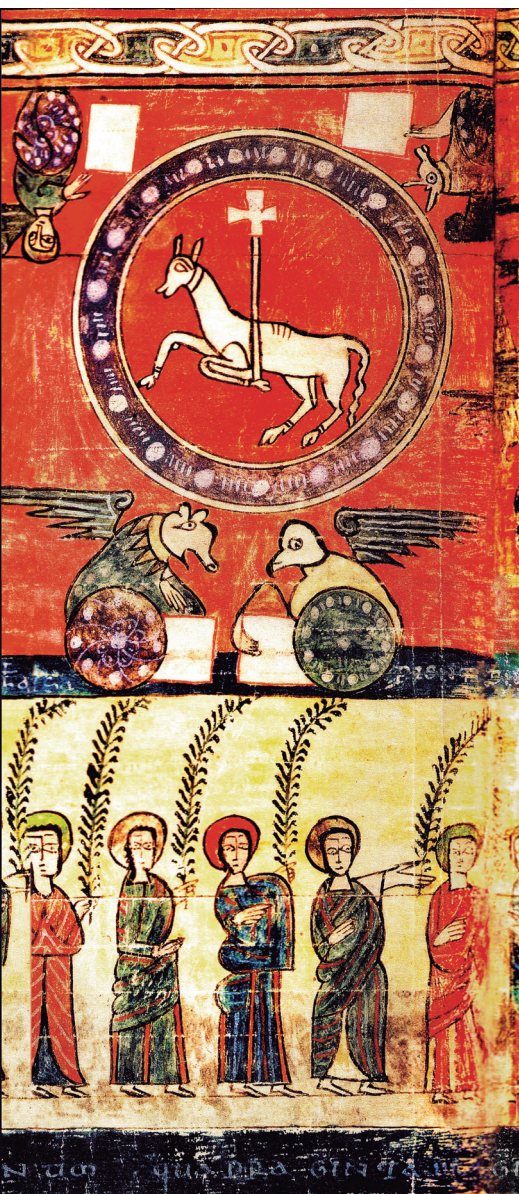

TOTS SANTS I FIDELS DIFUNTS

Anyell de Déu del *Beatus* de La Seu d'Urgell, del segle X, del Museu Diocesà d'Urgell

El mes de novembre comença amb dos dies dedicats a mirar més enllà de la vida d'aquest món: el dia 1, la solemnitat de Tots Sants; i l'endemà, el dia 2, la commemoració dels Fidels Difunts. Són dues festes certament relacionades, i complementàries, perquè ens parlen de l'esperança cristiana de la vida per sempre. Però cadascuna té el seu sentit propi i val la pena no barrejar ni confondre'n el sentit.

A nivell popular, el que pesa més és, sens dubte, la commemoració dels difunts, per dos motius: primer, perquè els difunts són un record més proper, més lligat a la nostra vida personal; i segon, perquè el dia de Tots Sants, que és festiu, molta gent aprofita per visitar els cementiris.

A més, aquests dies hi ha tradicions arrelades com la castanyada. I ara se'ns hi ha afegit la festa del Halloween, que té orígens pagans antics, lligats a aquesta època de l'any en què el fred i la foscor van avançant, i que de fet el que provoca és la banalització del tema de la mort.

Davant d'això, cal posar en relleu, per part nostra, el valor cristià d'aquestes dues dates, amb el significat específic de cadascuna.

TOTS SANTS

El dia de Tots Sants celebrem tants homes i dones de tots els temps i llocs, coneguts i desconeguts, que han viscut el camí de l'Evangelí i que ara són amb Déu per sempre. Al llarg de l'any celebrem molts sants i santes: especialment la Mare de Déu en les seves diverses festes, però també els apòstols, els màrtirs, i tants i tantes que han estat testimonis de fe i que l'Església ens proposa com a models

i intercessors. Però la nostra convicció és que, a més dels que hi ha en el calendari litúrgic i en el santoral, són moltíssims més els que gaudeixen ja de la plenitud de la vida amb Déu i amb Jesús ressuscitat. El dia de Tots Sants (1 de novembre) els recordem a tots i a totes, i aquesta festa ens anima a tenir esperança d'arribar-hi també nosaltres quan arribi la nostra hora.

FIDELS DIFUNTS

I l'endemà recordem, amb esperit de pregària, aquells que ja no són amb nosaltres, tots els fidels difunts, tant els més propers com els llunyans i desconeguts, i afirmem la nostra fe en la resurrecció i la vida eterna que Déu ens ha promès. També al llarg de l'any recordem molt els difunts: els que ens deixen i celebrem per ells les exèquies, les tan freqüents misses exequials pels difunts, tantes intencions que se'ns demanen i que recordem a les nostres misses habituals... Però aquest dia (2 de novembre) els recordem a tots (i no esmentem cap nom particular), perquè són també tants i tantes els que ens han precedit en el camí de la vida i de la fe. Ens han precedit en la mort; que ens precedeixin també en el camí de la Vida.

ELS TEXTOS DE LA LITÚRGIA

Els textos bíblics i litúrgics ens ajuden a entendre i a celebrar les festes.

El dia de Tots Sants:

- ◇ Vaig veure una multitud tan gran que ningú no l'hauria poguda comptar. Eren gent de tota nacionalitat, de totes les races i de tots els pobles i llengües. S'estaven drets davant el tron i davant l'Anyell... Han rentat els seus vestits amb la sang de l'Anyell i els han quedat blancs (1ª lectura: Apocalipsi 7,2-4.9-14).
- ◇ El qui té el cor sincer i les mans netes de culpa, que no confia en els déus falsos. Rebrà benediccions del Senyor, rebrà els favors del Déu que salva. Aquests són els qui venen a buscar-vos, Senyor, per veure-us de cara, Déu de Jacob (del salm 23).
- ◇ Estimats, mireu quina prova d'amor ens ha donat el Pare: Déu ens reconeix com a fills seus, i ho som... Ara ja som fills de Déu, però encara no s'ha manifestat com serem; sabem que quan es manifestarà serem semblants a ell, perquè el veurem tal com és (2ª lectura: 1ª Joan 3,1-3).
- ◇ Feliços els pobres en l'esperit... els humils... els qui tenen fam i set de ser justos... els compassius... els nets de cor... els perseguits pel fet

de ser justos...; el Regne del cel és per a ells... Déu els compadirà... són ells els qui veuran Déu... alegreu-vos-en i feu festa, perquè la vostra recompensa és gran en el cel (evangeli: Mateu 5,1-12a).

- ◇ Déu omnipotent i etern, que ens doneu el goig de celebrar en una sola festivitat els mèrits de tots els vostres sants; concediu-nos ben abundosa la vostra misericòrdia, gràcies a tants intercessors (col·lecta).
- ◇ Feu que experimentem que són sol·lícits de la nostra salvació aquells que creiem que ja tenen la seguretat de la seva vida immortal (oració sobre les ofrenes).
- ◇ Vers aquesta ciutat santa nosaltres, com pelegrins, caminem amb delit, a la llum de la fe, joiosos de saber que ja són amb vós aquests membres de l'Església que són per a nosaltres un ajut i un exemple (prefaci).
- ◇ Que els qui caminem cap a la santedat, que és la plenitud del vostre amor, puguem passar d'aquesta taula de pelegrins al convit de la pàtria celestial (postcomunió).

Recordem que Tots Sants té categoria de solemnitat, i per tant es canten el Glòria i el Credo; i el color litúrgic és el de les grans festes: el blanc.

El dia dels fidels difunts

Hi ha diversos formularis, tant de lectures com de textos litúrgics, presos tots ells de les misses de difunts. Posem-ne alguns exemples:

- ◇ Sé que el meu defensor viu i que a la fi testificarà a favor meu: veuré que el meu testimoni em fa costat, contemplaré Déu, que em posarà una bona nova. Jo mateix el contemplaré, el veuran els meus ulls, i no els d'un altre (Job 19,1.23-27a).
- ◇ El Senyor és bo amb els qui hi confien, amb tots aquells que el cerquen. És bo d'esperar silenciosament la salvació del Senyor (Lamentacions 3,17-26).
- ◇ Per això, tant si vivim com si morim, som del Senyor; ja que, si Crist va morir i va tornar a la vida, va ser justament perquè havia de ser sobirà de morts i de vius (Romans 14,7-9.10c-12).
- ◇ Germans, no podeu desconèixer què serà dels difunts: no voldríem pas que us desesperéssiu, com ho fan els altres, que no tenen esperança. Tal com creiem que Jesús morí i ressuscità, creiem també que Déu s'endurà amb Jesús els qui han mort amb ell (1ª Tessalonicencs 4,13-18).
- ◇ Estimats, ara ja som fills de Déu, però encara no s'ha manifestat com serem; sabem que quan es manifestarà, serem semblants a ell, perquè el veurem tal com és (1ª Joan 3,1-2).
- ◇ Perquè la voluntat del meu Pare és que tots els qui veuen el Fill i

creuen en ell tinguin vida eterna. I jo els ressuscitaré el darrer dia (Joan 6,37-40).

- ◇ Jo soc la resurrecció i la vida. Els qui creuen en mi, encara que morin, viuran; i tots els qui viuen i creuen en mi, no moriran mai més (Joan 11,17-27).
- ◇ Escolteu, Senyor, les nostres pregàries, perquè, en confessar la nostra fe en la resurrecció del vostre Fill d'entre els morts, augmenti en nosaltres l'esperança que els nostres germans també ressuscitaran (col·lecta I).
- ◇ Oh Déu, vós heu fet seure a la vostra dreta el vostre Fill únic, vencedor de la mort; concediu als vostres servents difunts que, un cop superada la condició d'aquesta vida mortal, us puguin contemplar eternament a vós, el seu creador i redemptor (col·lecta III).
- ◇ Senyor, vós que accepteu aquest sacrifici, sigueu misericordiós envers els vostres servents difunts; els heu donat la gràcia del baptisme, doneu-los també la plenitud del goig etern (postcomunió III).
- ◇ Ell ens obre l'esperança d'una resurrecció gloriosa. I així, si ens entristeix la certesa que hem de morir, ens dona consol la promesa de la immortalitat que esperem (prefaci I).

La celebració dels fidels difunts és una Commemoració, i per tant no es canten el Glòria i el Credo (a no ser que caigui en diumenge); i el color litúrgic és el morat.